RØSSKLEIVA NATURRESERVAT

VEDTAK OM FREDNING

Røsskleiva naturreservat ble fredet ved kongelig resolusjon den 9. juli 1993. Formålet med fredningen er å bevare et representativt kalkfuruskogområde (område med artsrik furuskog) som referanseområde på kambro-silurområdene (kalkfjellområdene) i Grenland.

Vern av naturområder skjer etter Lov om naturvern. Loven gir adgang til å verne områder som nasjonalpark, landskapsvernområde, naturreservat eller naturminne. Loven gir også adgang til fredning av plante- og dyrelivet i hele landet eller i bestemte områder.

Barskogsområder fredes som naturreservat. Dette er den strengeste formen for områdevern. Naturvernloven brukes bare for områder med internasjonal, nasjonal eller regional verneverdi. Områder med lokal verneverdi kan tas vare på gjennom Plan- og bygningslovens bestemmelser.

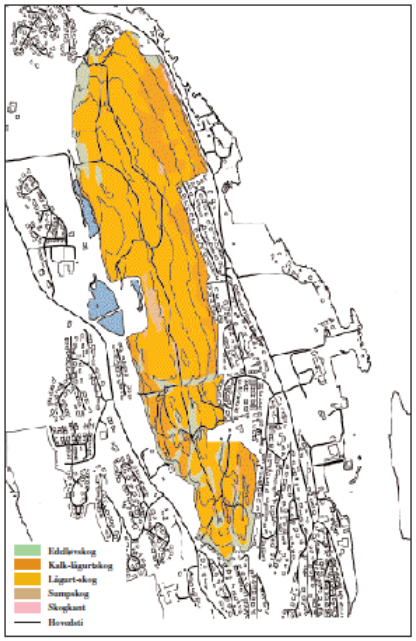

DU ER VELKOMMEN TIL RØSSKLEIVA NATURRESERVAT.

I et naturreservat er all virksomhet og alle tiltak som kan påvirke eller endre de naturlige vekstvilkårene forbudt. Vi ber deg derfor om å følge stiene, vise hensyn til dyre- og plantelivet og merke deg følgende bestemmelser fra fredningsforskriften:

* All vegetasjon, også døde busker og trær, er freda mot skade og ødeleggelse. Sanking av bær og matsopp er tillatt.
* Dyre- og fuglelivet, også reirplasser og hiområder, er freda mot skade og ødeleggelse. Jakt etter viltloven er tillatt.
* Sportsarrangementer, jaktprøver og andre former for organisert bruk av reservatet krever tillatelse av Fylkesmannen.
* Motorisert ferdsel krever tillatelse av Fylkesmannen.
* Det er ikke tillatt å brenne bål. Forsøpling er forbudt.

Flueblomsten er en sjelden orkideart som kan finnes på fuktig, kalkrik mark. I Norge finnes spredte forekomster av arten rundt Oslofjorden. Selve blomsten ser ut som en flue. Dette «narrer» fluer til å sette seg, slik at blomsten blir bestøvet med pollen fra en annen flueblomst som flua har besøkt.

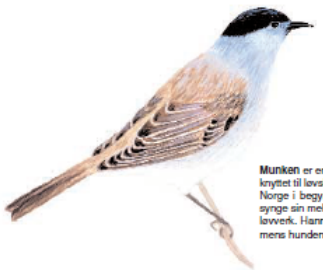

Munken er en av Norges vanligste sangerarter og er knyttet til løvskogsområder. Trekkfugl som ankommer Norge i begynnelsen av mai, og begynner straks å synge sin melodiøse og varierte sang godt skjult i tett løvverk. Hannen er lett kjennelig på sin svarte hette, mens hunden har rødbrun hette.

BARSKOGENE I NORGE

Over en fjerdedel av landarealet i Norge er dekket av skog. Det meste av dette er barskog. Til barskogen hører også innslag av lauvtrær som bjørk, osp, selje og rogn. I barskogdominerte områder finnes det ofte innslag av andre naturtyper, vesentlig myrer. Barskogen i Norge er en del av et større barskogsbelte som strekker seg rundt jorda på den nordlige halvkule.

Forskjeller i vekstbetingelser som nærings- og vanntilgang, temperatur og jorddybde gir livsgrunnlag for planter med ulike krav og dermed skogtyper med stor variasjon i frodighet og artssammensetning.

Noen av skogens arter er svært sårbare for menneskelig påvirkning, og slike arter kan bare bevares gjennom fredning av områder. Helt urørte skoger (urskoger) eller lite påvirkede skoger er uerstattelige naturdokumenter som ikke må gå tapt for kommende generasjoner.

Rødstjerten er en karakterart for tørre og åpne furuskoger i høyereliggende strøk, men kan også hekke i furuskoger i lavlandet. Den ankommer Norge i begynnelsen av mai etter et vinteroppehold i Afrika. Arten er huleruger, og er i tilbakegang i Skandinavia.

Reinrosa er en yndig hvit blomst med hovedutbredelse i fjellet. Men akkurat langs kysten av Telemark finnes den enkelte steder på kalkrik sand- eller skifergrusmark.

DE RIKE FURUSKOGENE I GRENLAND

Røsskleiva naturreservat ligger på kalkrike bergarter som ble avsatt på havbunnen for 4-500 millioner år siden.

På disse områdene med kambro- silurbergarter (kalkfjellområdene) i Grenland finnes noen av landets rikeste og mest varierte naturmiljøer. Naturkvalitetene i disse områdene, som for eksempel i Røsskleiva, er sjeldne i nordisk sammenheng.

Årsaken til dette er sammenfall av en rekke betingelser: Gunstig klima, kalkrik og næringsrik berggrunn, variert topografi og stor bredde i fuktighetsforholdene.

I Røsskleiva finner vi en sterk konsentrasjon av slike interessante naturmiljøer. Her finnes sjeldne skogtyper som u l i k e utformninger av artsrike lågurtskoger, kalklågurtskog, flere edelløvskogstyper, rike sumpskoger og særegne skogkant-samfunn (se vegetasjonskart). Vi finner også en rekke sjeldne plantearter, blant annet mange forskjellige orkideer.

Plantesamfunnene danner igjen grunnlaget for insekt,- dyre- og fuglelivet i området. Mange insekter er helt avhengig av dødt og råtnende trevirke. Alle «småkryp» spiller en viktig rolle i naturens kretsløp, bl.a ved nedbrytningen av døde planter og dyr. (Dessuten er enkelte insekter viktige i forbindelse med bestøvning av blomster.)

Insektene er også viktige som føde for fugler og dyr, og mange kravfulle fuglearter finner egnete leveområder her, med god tilgang på mat og gode muligheter for reirplasser og skjulesteder.

Blodstorknebben er en vakker rød karakterart for kalkfuruskoger, og blomstrer i juni-juli. Den er stedvis vanlig langs kysten av Telemark på åpne og tørre lokaliteter med kalkrik grunn.

Bokfinken er en av Norges aller vanligste fuglearter, og er lite kresen i valg av levested bare det finnes skog. I begynnelsen av april kommer bokfinken tilbake, og hannen starter sin karakteristiske sang som vedvarer til langt utpå sommeren. Kan også overvintre.

HVORFOR FREDE BARSKOG?

Med våre dagers trusler mot naturens produktivitet og biologiske mangfold har alle land et ansvar for å verne om naturarven vår. Gjennom forpliktende internasjonale avtaler har Norge påtatt seg et ansvar for å verne naturtyper og arter som vi har en hovedforekomst av eller som finnes spesielt hos oss.

Formålet med verneplanen for barskog er å bevare det typiske og de sjeldne eller truede elementene i norske naturskoger. Naturskog defineres som skog der menneskenes påvirkning ikke har virket forstyrrende på skogens utvikling. Det er flere grunner til å verne naturskog:

- Naturskog er levested for sjeldne og truede plante- og dyrearter.
- Naturskog bevarer et stort og variert arvemateriale.
- Naturskog er viktig for forskning, undervisning og naturovervåking.
- Naturskog er en del av vår naturarv, og gir verdifull naturopplevelse.
- Naturskog med tilhørende flora og fauna har en egenverdi.

FREDA BARSKOG I TELEMARK

		Totalareal (daa)	Produktivt areal (daa)
1	Friarflogene NR	650	567
2	Røsskleiva NR	875	871
3	Nustad NR	290	234
4	Rognsflauane NR	633	560
5	Stavnes NR	975	833
6	Sjømannshøia NR	2 083	1 385
7	Kniphøia NR	94	88
8	Skultrovassåsen NR	1 025	914
9	Lytingsdalen NR	9 875	1 571
10	Hoddødalane NR	1 794	510
11	Brokefjell NR	10 919	1 732
12	Grytdalen NR	14 813	2 900
13	Ajertangen NR	22	14
14	Sondalsfjell NR	14 160	5 819
15	Elfordalen NR	58	50
16	Kluppefjell NR	1 095	301
17	Gausdalen NR	2 440	437
18	Jønjilo NR	4 685	2 705
19	Gjuvet NR	140	70
20	Skirvodalen NR	18 500	6 950
	Sum alle områder	85 126 daa	28 511 daa

INFORMASJON OG FORVALTNING

Det er fylkesmannen i Telemark som har forvaltningsansvaret for naturreservatene. Forvaltningsansvaret omfatter oppsyn, informasjon, overvåking, registreringer, skjøtsel og eventuell tilrettelegging.
Ønsker du mer informasjon kan du henvende deg til:

Fylkesmannen i Telemark, miljøvernavdelingen
Statens hus, 3708 Skien
Tlf : 35 58 61 51.